

KLASAFSPRAKEN

ABC- kader en doel

In het Pyxiscollege in Lanaken werd men geconfronteerd met een aantal uitdagingen: leerlingen die vaak in discussie gingen, smartphones die regelmatig gebruikt werden zonder toestemming en een klassfeer die niet positief ervaren werd door leerkrachten en leerlingen.

Men besloot om via de ABC-bril naar deze uitdagingen te kijken en men kwam tot het besluit dat er nood was aan duidelijke afspraken, in samenspraak met de leerlingen. Concrete afspraken zorgen voor duidelijkheid en structuur en werken op die manier het gevoel van competentie in de hand.

Inspraak geven bij het maken van afspraken geeft leerlingen een gevoel van autonomie. Ze mogen hun perspectief, meningen en ideeën geven, waardoor de afspraken echt het resultaat worden van samenwerken (verbondenheid). Leerlingen zullen meer gemotiveerd zijn zich aan de afspraken te houden.

Werkwijze

Stap 1: Individuele leerlinggesprekken

Er wordt met elke leerling individueel een gesprek gevoerd. Zo kunnen de stillere leerlingen ook hun mening geven. In dit gesprek komen de volgende zaken aan bod:

- goede en minder goede punten in de klas
- waarom loopt het in de klas soms goed en soms niet goed?
- regels rond smartphonegebruik in de klas.

Als leerlingen het niet gewoon zijn om inspraak te krijgen en zulke gesprekken te voeren met hun leraar, kan het goed zijn om verschillende concrete vragen voor te bereiden en het gesprek als leraar te sturen. Als leerlingen vanuit zichzelf vlot vertellen, kan die sturing afgebouwd worden.

Stap 2: Gesprekken verwerken

Vervolgens wordt de input van de leerlingen verwerkt en gegroepeerd zodat bepaalde goede punten en werkpunten duidelijk worden.

Stap 3: Klasgesprek

Vervolgens wordt er een klasgesprek gevoerd waarbij de leerkracht een samenvatting van de input van de leerlingen in het algemeen meedeelt. Het is hier niet belangrijk welke leerling wat verteld heeft. De samenvatting komt aan het bord of wordt op een andere manier visueel gemaakt.

Vervolgens wordt er over elk punt klassikaal nagedacht:

- is iedereen het hiermee eens?
- zijn er nog andere verklaringen voor bv. de drukte in de klas?
- hoe kunnen we ervoor zorgen dat....?
- welke afspraken maken we?

Stap 4: Klasafspraken opstellen

Na het klasgesprek komen we tot een 6-tal afspraken waarop gefocust kan worden.

Deze worden positief geformuleerd. Bijvoorbeeld: 'Niet roepen in de klas' wordt vervangen door 'Als je wil antwoorden of iets wil zeggen, steek je je vinger op.'

De afspraken worden zo concreet mogelijk geformuleerd en opgehangen in de klas. In bovenstaande afspraak kunnen bijvoorbeeld meerdere situaties benoemd worden wanneer je je vinger moet opsteken.

Afhankelijk van de klas kunnen afspraken ook vergezeld worden van pictogrammen/foto's of niet in volzinnen geschreven worden maar eerder schematisch visueel gemaakt worden.

De gevolgen bij niet naleven worden ook zo concreet mogelijk genoteerd op een blad, maar niet opgehangen in de klas. Dit blad kan bijvoorbeeld op of in het bureau van de leraar gelegd worden.

Indien de leerling zich niet houdt aan de afspraken wordt mondeling duidelijk gecommuniceerd wat er gebeurt. Bij discussie kan er dan gekeken worden op het blad. De leerlingen worden bij een eerste overtreding sowieso eerst herinnerd aan de afspraak, alvorens er echt een straf wordt opgelegd.

De afspraken zijn in samenspraak bepaald, maar als leraar mag je gerust een afspraak toevoegen die voor jou heel belangrijk is. Omdat leerlingen over de rest van de afspraken hun zegje hebben mogen doen, zullen ze ook begrijpen dat je als leraar een bepaalde inbreng doet.

Het is heel belangrijk dat iedereen achter deze afspraken kan staan en dat ze duidelijk zijn. De kans dat ze worden nageleefd vergroot recht evenredig met de mate van inspraak die er was.

Stap 5: Klasafspraken ophangen in de klas

De klasafspraken werden op A3-papieren geprint en kortbij de leraar gehangen. Zo kan de leraar er heel simpel naar verwijzen indien nodig.

Bron

Pyxiscollege, Lanaken